Kryptografia jest wśród nas

Maciej Grześkowiak

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Matematyki i Informatyki

KOALA
Drużynowy konkurs matematyczno-informatyczny
Poznań, 3 lutego 2018 roku

Gdzie jest kryptografia?

Gdzie jest kryptografia?

Gdzie jest kryptografia?

Gdzie jest kryptografia?

Gdzie jest kryptografia?

Gdzie jest kryptografia?

Gdzie jest kryptografia?

Co to jest kryptografia?

KRYPTOLOGIA

Co to jest kryptografia?

KRYPTOLOGIA

KRYPTOGRAFIA

Co to jest kryptografia?

KRYPTOLOGIA

KRYPTOGRAFIA

KRYPTOANALIZA

Co to jest kryptografia?

KRYPTOLOGIA

KRYPTOGRAFIA

Projektowanie:

Protokoły

Algorytmy

KRYPTOANALIZA

Co to jest kryptografia?

KRYPTOLOGIA

KRYPTOGRAFIA
Projektowanie:
Protokoły
Algorytmy

KRYPTOANALIZA
Łamanie:
Protokoły
Algorytmy

Uczestnicy protokołu: Alice i Bob

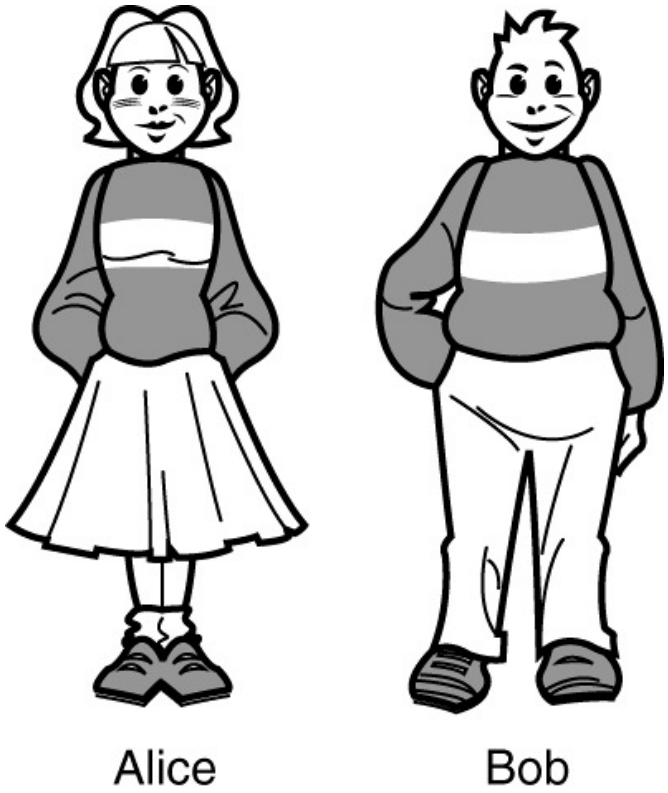

Uczestnicy protokołu: Mallet

Kryptografia może zapewnić poufność

Symetryczny Protokół Szyfrowania

ALICE,

Symetryczny Protokół Szyfrowania

ALICE, BOB

Symetryczny Protokół Szyfrowania

ALICE, BOB

1. Uzgadniają jawnie (E, D)

Symetryczny Protokół Szyfrowania

ALICE, BOB

1. Uzgadniają jawnie (E, D)
2. Uzgadniają w bezpieczny sposób K

Symetryczny Protokół Szyfrowania

ALICE, BOB

1. Uzgadniają jawnie (E, D)
2. Uzgadniają w bezpieczny sposób K
3. Alice tworzy M

Symetryczny Protokół Szyfrowania

ALICE, BOB

1. Uzgadniają jawnie (E, D)
2. Uzgadniają w bezpieczny sposób K
3. Alice tworzy M
4. Alice oblicza $E_K(M) = C$

Symetryczny Protokół Szyfrowania

ALICE, BOB

1. Uzgadniają jawnie (E, D)
2. Uzgadniają w bezpieczny sposób K
3. Alice tworzy M
4. Alice oblicza $E_K(M) = C$
5. Alice wysyła do Boba C

Symetryczny Protokół Szyfrowania

ALICE, BOB

1. Uzgadniają jawnie (E, D)
2. Uzgadniają w bezpieczny sposób K
3. Alice tworzy M
4. Alice oblicza $E_K(M) = C$
5. Alice wysyła do Boba C
6. Bob oblicza $D_K(C) = M$

Symetryczny Protokół Szyfrowania

ALICE, BOB

1. Uzgadniają jawnie (E, D)
2. Uzgadniają w bezpieczny sposób K
3. Alice tworzy M
4. Alice oblicza $E_K(M) = C$
5. Alice wysyła do Boba C
6. Bob oblicza $D_K(C) = M$

Operacja XOR

XOR	0	1
0	0	1
1	1	0

Operacja XOR

XOR	0	1
0	0	1
1	1	0

$$0 \quad XOR \quad 1 = 1, \qquad 1 \quad XOR \quad 1 = 0$$

Operacja XOR

XOR	0	1
0	0	1
1	1	0

$$0 \quad XOR \quad 1 = 1, \qquad 1 \quad XOR \quad 1 = 0$$

$$0010 \quad XOR \quad 1100 = 1110, \qquad 1101 \quad XOR \quad 0101 = 1000$$

Szyfrowanie XOR

Metoda szyfrowania E

1. Ustal wiadomość M

Szyfrowanie XOR

Metoda szyfrowania E

1. Ustal wiadomość $M = ALA$

Szyfrowanie XOR

Metoda szyfrowania E

1. Ustal wiadomość $M = ALA$
2. Wylosuj klucz tajny K. Klucz K bezpiecznie prześlij do Boba

Szyfrowanie XOR

Metoda szyfrowania E

1. Ustal wiadomość $M = ALA$
2. Wylosuj klucz tajny K. Klucz K bezpiecznie prześlij do Boba
3. Oblicz $C = M \quad XOR \quad K$

Szyfrowanie XOR

Metoda szyfrowania E

1. Ustal wiadomość $M = ALA$
2. Wylosuj klucz tajny K. Klucz K bezpiecznie prześlij do Boba
3. Oblicz $C = M \quad XOR \quad K$
4. Wyślij C do Boba

Szyfrowanie XOR

Metoda szyfrowania E

1. Ustal wiadomość $M = ALA$
2. Wylosuj klucz tajny K. Klucz K bezpiecznie prześlij do Boba
3. Oblicz $C = M \quad XOR \quad K$
4. Wyślij C do Boba

$$M = \quad 01000001$$

Szyfrowanie XOR

Metoda szyfrowania E

1. Ustal wiadomość $M = ALA$
2. Wylosuj klucz tajny K. Klucz K bezpiecznie prześlij do Boba
3. Oblicz $C = M \quad XOR \quad K$
4. Wyślij C do Boba

$$M = \quad 01000001 \quad 01001100$$

Szyfrowanie XOR

Metoda szyfrowania E

1. Ustal wiadomość $M = ALA$
2. Wylosuj klucz tajny K. Klucz K bezpiecznie prześlij do Boba
3. Oblicz $C = M \quad XOR \quad K$
4. Wyślij C do Boba

$$M = \quad 01000001 \quad 01001100 \quad 01000001$$

Szyfrowanie XOR

Metoda szyfrowania E

1. Ustal wiadomość $M = ALA$
2. Wylosuj klucz tajny K. Klucz K bezpiecznie prześlij do Boba
3. Oblicz $C = M \quad XOR \quad K$
4. Wyślij C do Boba

$$M = \quad 01000001 \quad 01001100 \quad 01000001$$
$$K = \quad 01101010 \quad 11001101 \quad 01010010$$

Szyfrowanie XOR

Metoda szyfrowania E

1. Ustal wiadomość $M = ALA$
2. Wylosuj klucz tajny K. Klucz K bezpiecznie prześlij do Boba
3. Oblicz $C = M \quad XOR \quad K$
4. Wyślij C do Boba

$$
\begin{aligned}
M &= \quad 01000001 \quad 01001100 \quad 01000001 \\
K &= \quad 01101010 \quad 11001101 \quad 01010010 \\
C &= \quad 00101011
\end{aligned}
$$

Szyfrowanie XOR

Metoda szyfrowania E

1. Ustal wiadomość $M = ALA$
2. Wylosuj klucz tajny K. Klucz K bezpiecznie prześlij do Boba
3. Oblicz $C = M \quad XOR \quad K$
4. Wyślij C do Boba

$$
\begin{aligned}
M &= \quad 01000001 \quad 01001100 \quad 01000001 \\
K &= \quad 01101010 \quad 11001101 \quad 01010010 \\
C &= \quad 00101011 \quad 10000001
\end{aligned}
$$

Szyfrowanie XOR

Metoda szyfrowania E

1. Ustal wiadomość $M = ALA$
2. Wylosuj klucz tajny K. Klucz K bezpiecznie prześlij do Boba
3. Oblicz $C = M \quad XOR \quad K$
4. Wyślij C do Boba

$$
\begin{aligned}
M = &\quad 01000001 \quad 01001100 \quad 01000001 \\
K = &\quad 01101010 \quad 11001101 \quad 01010010 \\
C = &\quad 00101011 \quad 10000001 \quad 01010011
\end{aligned}
$$

Deszyfrowanie XOR

Metoda deszyfrowania D

1. Pobierz klucz tajny K.

Deszyfrowanie XOR

Metoda deszyfrowania D

1. Pobierz klucz tajny K.
2. Pobierz szyfrogram C

Deszyfrowanie XOR

Metoda deszyfrowania D

1. Pobierz klucz tajny K.
2. Pobierz szyfrogram C
3. Oblicz $M = C \quad XOR \quad K$

Deszyfrowanie XOR

Metoda deszyfrowania D

1. Pobierz klucz tajny K.
2. Pobierz szyfrogram C
3. Oblicz $M = C \quad XOR \quad K$
4. Wyślij C do Boba

Deszyfrowanie XOR

Metoda deszyfrowania D

1. Pobierz klucz tajny K.
2. Pobierz szyfrogram C
3. Oblicz $M = C \quad XOR \quad K$
4. Wyślij C do Boba

$$K = \quad 01101010 \quad 11001101 \quad 01010010$$

Deszyfrowanie XOR

Metoda deszyfrowania D

1. Pobierz klucz tajny K.
2. Pobierz szyfrogram C
3. Oblicz $M = C \quad XOR \quad K$
4. Wyślij C do Boba

$$K = \quad 01101010 \quad 11001101 \quad 01010010$$
$$C = \quad 00101011 \quad 10000001 \quad 01010011$$

Deszyfrowanie XOR

Metoda deszyfrowania D

1. Pobierz klucz tajny K.
2. Pobierz szyfrogram C
3. Oblicz $M = C \quad XOR \quad K$
4. Wyślij C do Boba

$$
\begin{aligned}
K &= \quad 01101010 \quad 11001101 \quad 01010010 \\
C &= \quad 00101011 \quad 10000001 \quad 01010011 \\
M &= \quad 01000001 \quad 01001100 \quad 01000001
\end{aligned}
$$

Deszyfrowanie XOR

Metoda deszyfrowania D

1. Pobierz klucz tajny K.
2. Pobierz szyfrogram C
3. Oblicz $M = C \quad XOR \quad K$
4. Wyślij C do Boba

$$
\begin{aligned}
K &= \quad 01101010 \quad 11001101 \quad 01010010 \\
C &= \quad 00101011 \quad 10000001 \quad 01010011 \\
M &= \quad 01000001 \quad 01001100 \quad 01000001
\end{aligned}
$$

$$M = ALA$$

Wady i zalety szyfrowania XOR

1. Załóżmy, że klucz K jest wybrany w sposób losowy,

$$K = b_1 b_2 \ldots b_j \ldots b_s$$

Wady i zalety szyfrowania XOR

1. Załóżmy, że klucz K jest wybrany w sposób losowy,

$$K = b_1 b_2 \dots b_j \dots b_s$$

2. Ustalmy wiadomość

$$M = m_1 m_2 \dots m_j \dots m_s$$

Wady i zalety szyfrowania XOR

1. Załóżmy, że klucz K jest wybrany w sposób losowy,

$$K = b_1 b_2 \dots b_j \dots b_s$$

2. Ustalmy wiadomość

$$M = m_1 m_2 \dots m_j \dots m_s$$

3. Wtedy szyfrogram $C = M \quad XOR \quad K$

$$C = c_1 c_2 \dots c_j \dots c_s$$

Wady i zalety szyfrowania XOR

1. Załóżmy, że klucz K jest wybrany w sposób losowy,

$$K = b_1 b_2 \ldots b_j \ldots b_s$$

2. Ustalmy wiadomość

$$M = m_1 m_2 \ldots m_j \ldots m_s$$

3. Wtedy szyfrogram $C = M \quad XOR \quad K$

$$C = c_1 c_2 \ldots c_j \ldots c_s$$

4. Jakie jest prawdopodobieństwo tego, że $c_j = 0$?

Wady i zalety szyfrowania XOR

1. Załóżmy, że klucz K jest wybrany w sposób losowy,

$$K = b_1 b_2 \ldots b_j \ldots b_s$$

2. Ustalmy wiadomość

$$M = m_1 m_2 \ldots m_j \ldots m_s$$

3. Wtedy szyfrogram $C = M \quad XOR \quad K$

$$C = c_1 c_2 \ldots c_j \ldots c_s$$

4. Jakie jest prawdopodobieństwo tego, że $c_j = 0$?

Operacja XOR

XOR	0	1
0	0	1
1	1	0

$$c_j = m_j \quad XOR \quad k_j, \qquad c_j = 0?$$

Operacja XOR

XOR	0	1
0	0	1
1	1	0

$$c_j = m_j \quad XOR \quad k_j, \qquad c_j = 0?$$

WADA:

Operacja XOR

XOR	0	1
0	0	1
1	1	0

$$c_j = m_j \quad XOR \quad k_j, \qquad c_j = 0?$$

WADA: Klucz K musi być tej samej długości co wiadomość M

Operacja XOR

XOR	0	1
0	0	1
1	1	0

$$c_j = m_j \quad XOR \quad k_j, \qquad c_j = 0?$$

WADA: Klucz K musi być tej samej długości co wiadomość M

ZALETA:

Operacja XOR

XOR	0	1
0	0	1
1	1	0

$$c_j = m_j \quad XOR \quad k_j, \qquad c_j = 0?$$

WADA: Klucz K musi być tej samej długości co wiadomość M

ZALETA: Bezpieczeństwo doskonałe!

Szyfrowanie strumieniowe

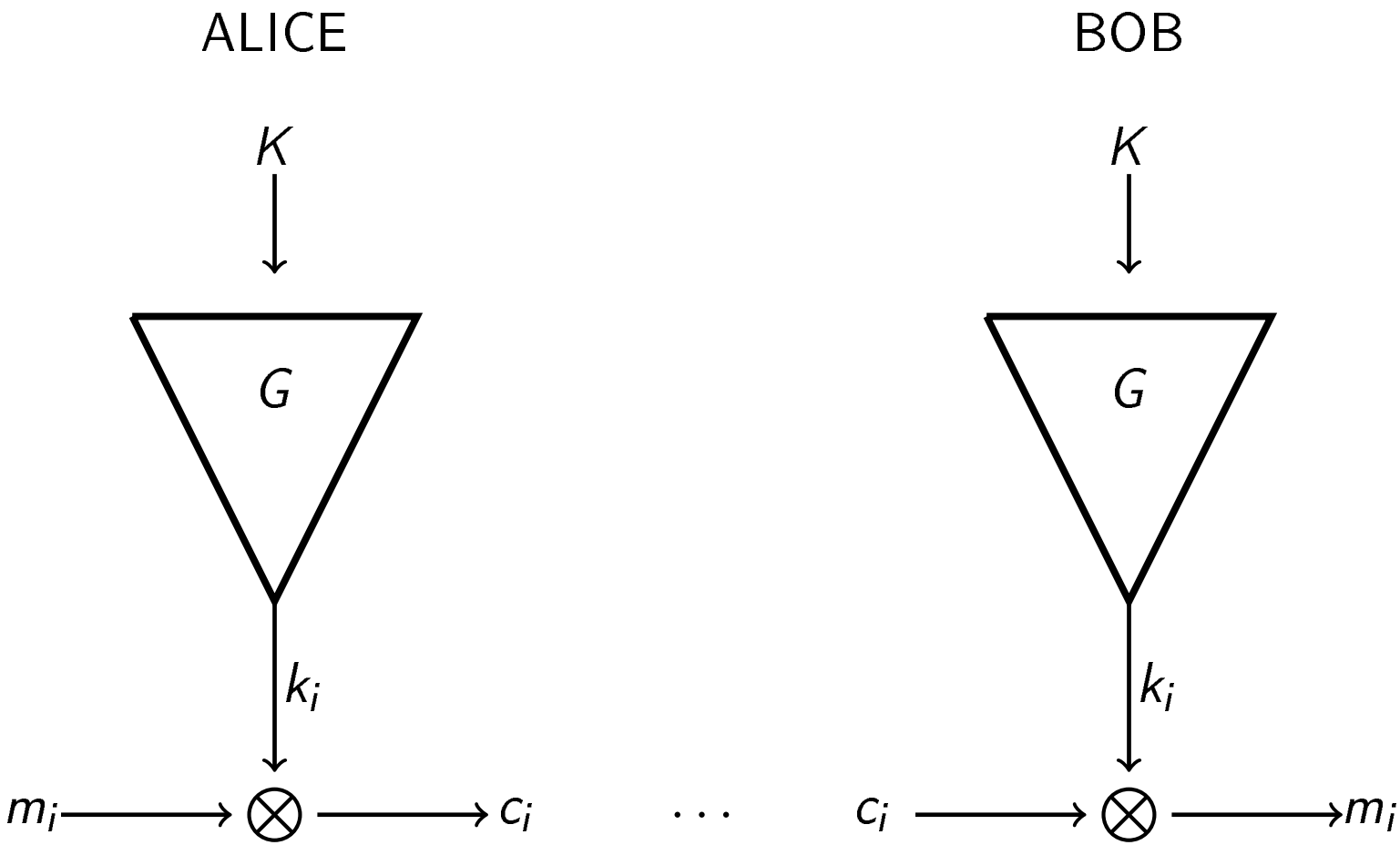

Kryptografia może uwierzytelniać

Narzędzia do uwierzytelniania

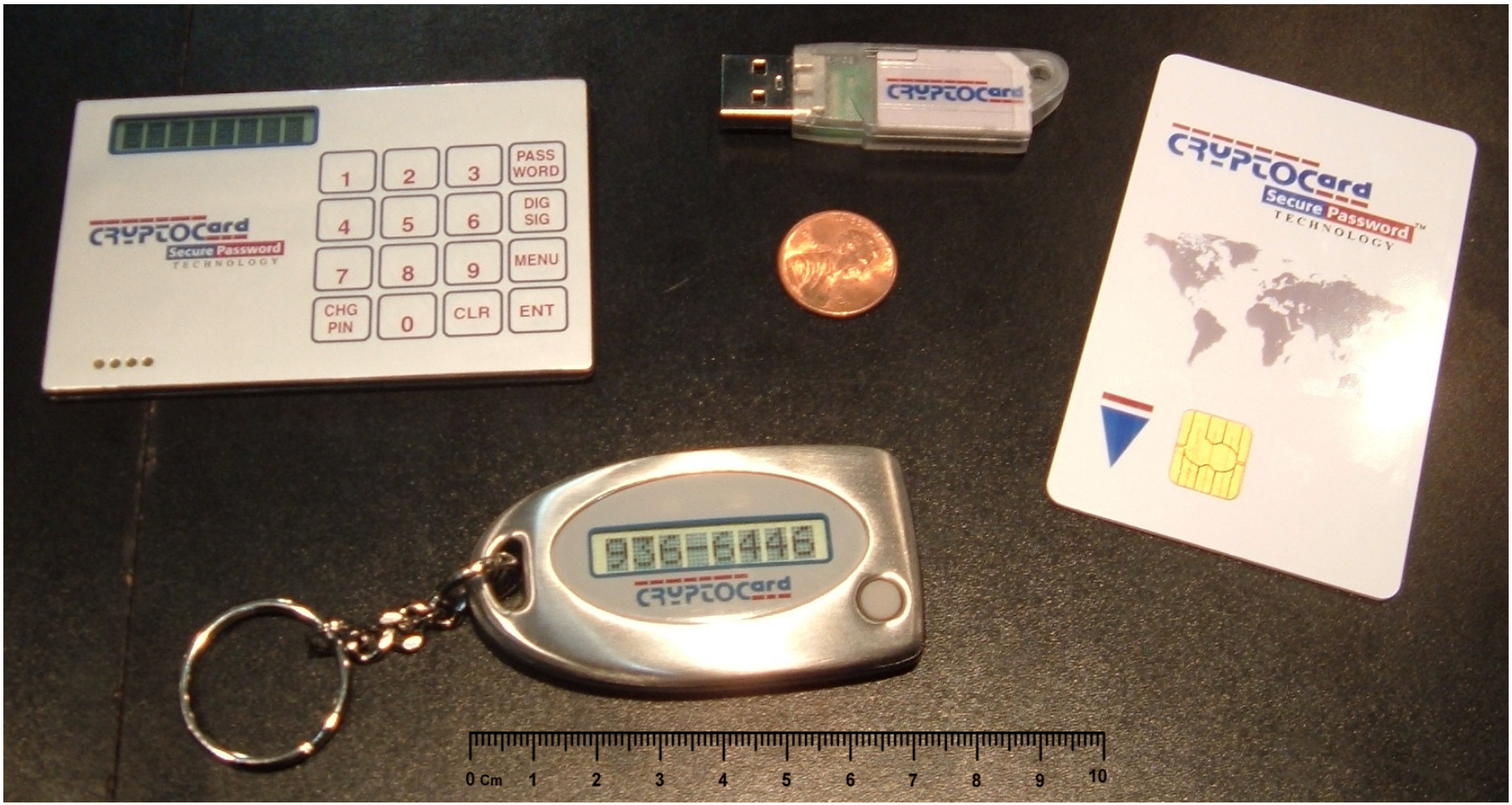

Uwierzytelnienie

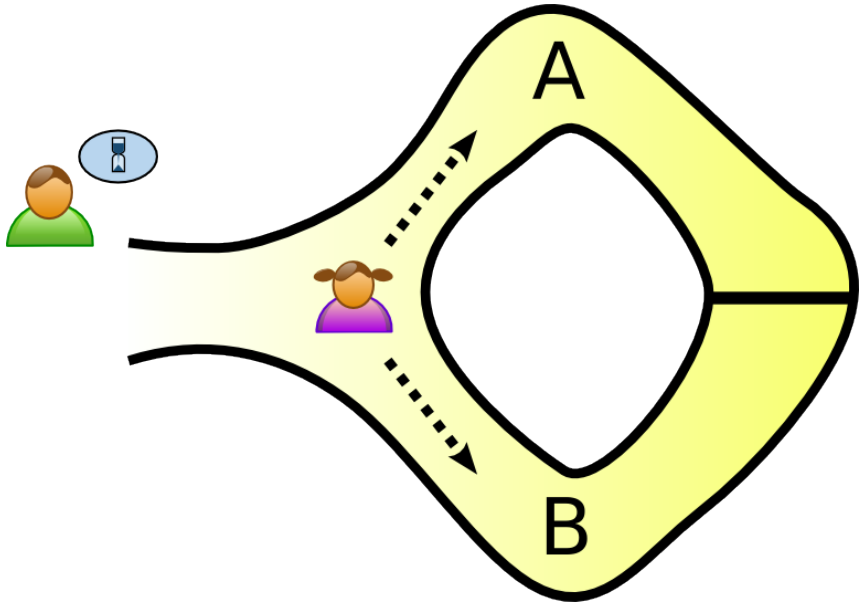

Funkcje hashujące

Funkcje hashujące

Funkcje hashujące

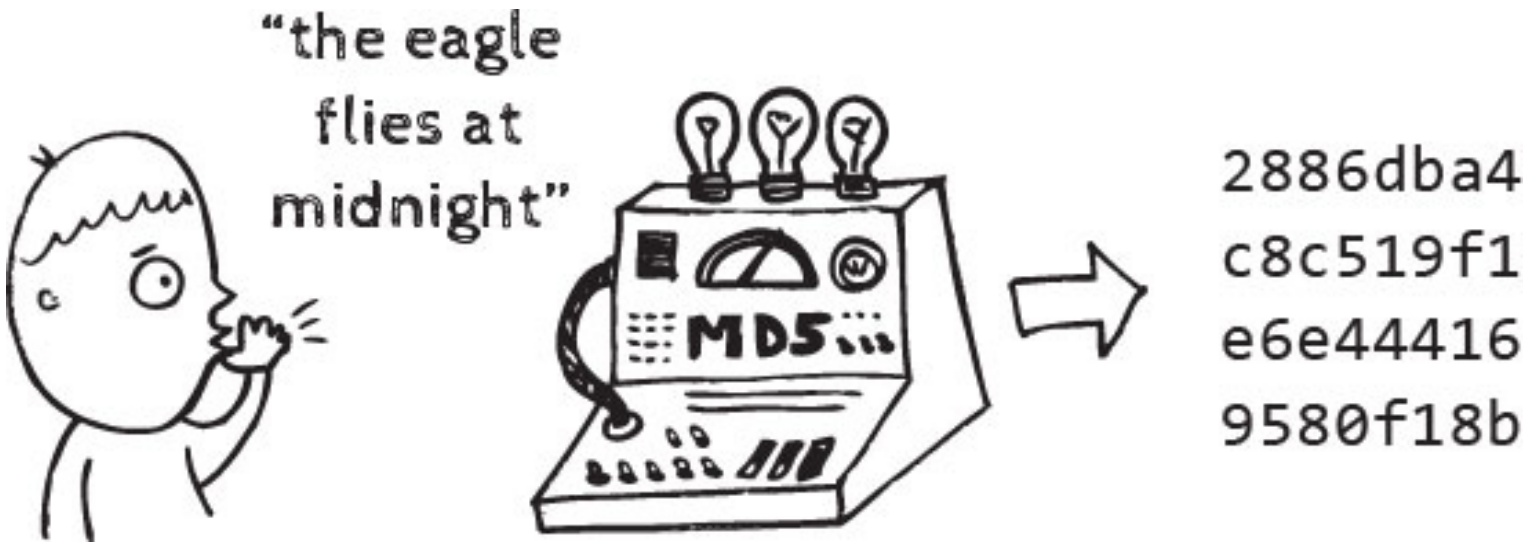

Uwierzytelnienie, Challenge and response

Uwierzytelnienie, Challenge and response

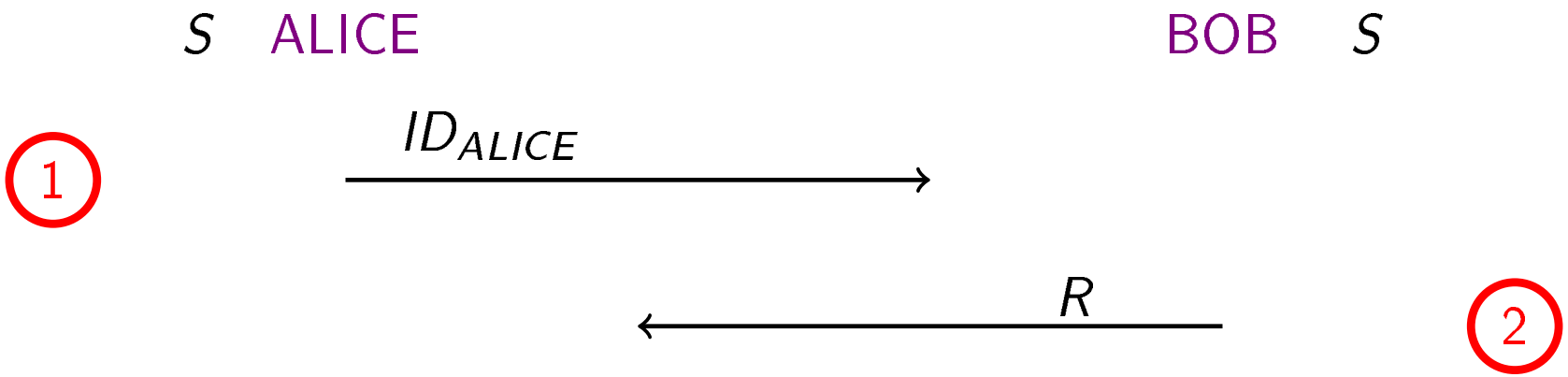

Uwierzytelnienie, Challenge and response

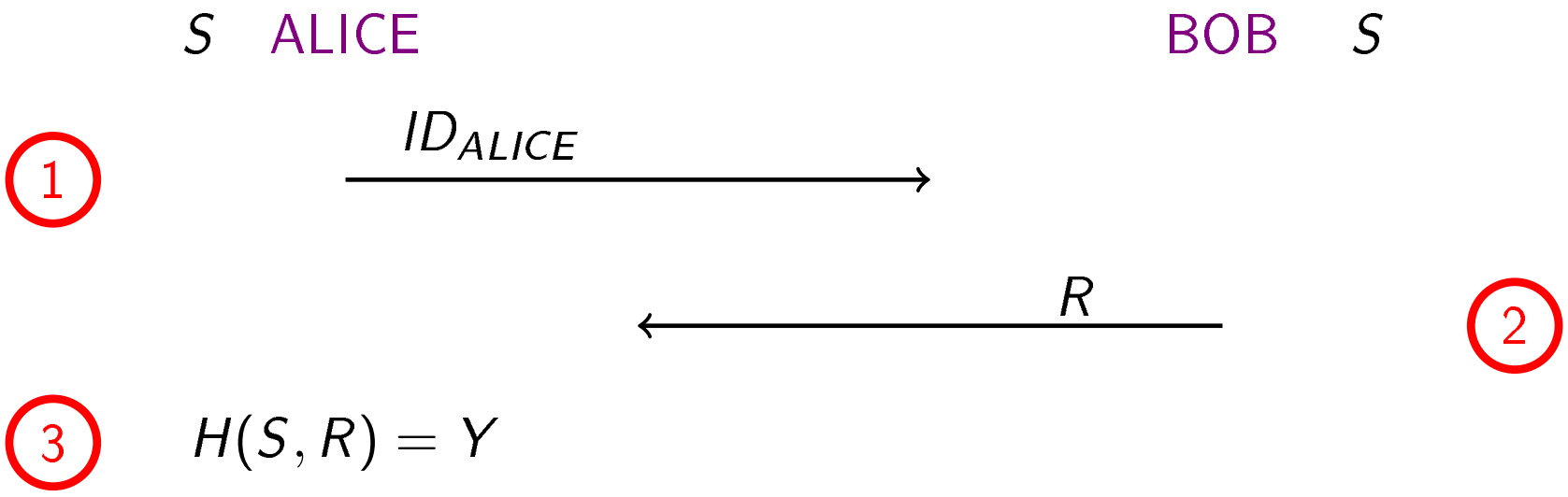

Uwierzytelnienie, Challenge and response

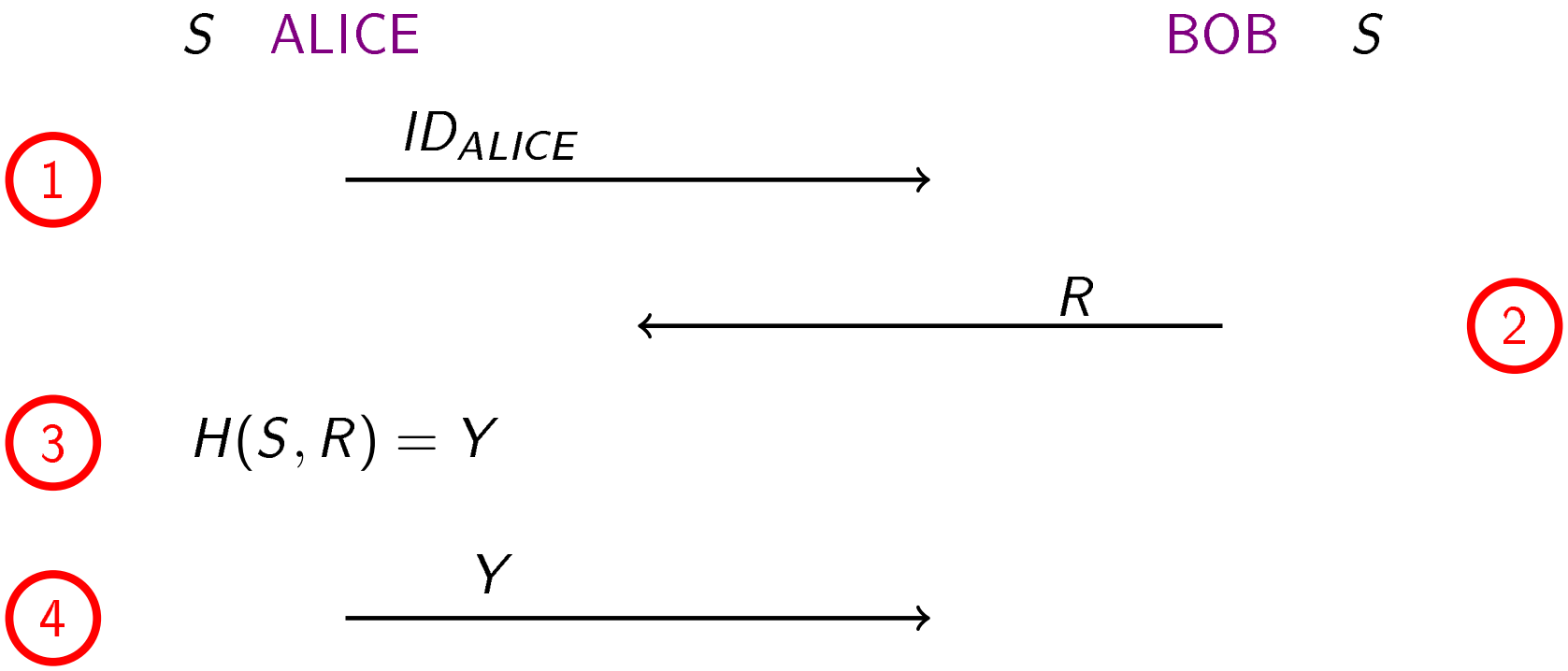

Uwierzytelnienie, Challenge and response

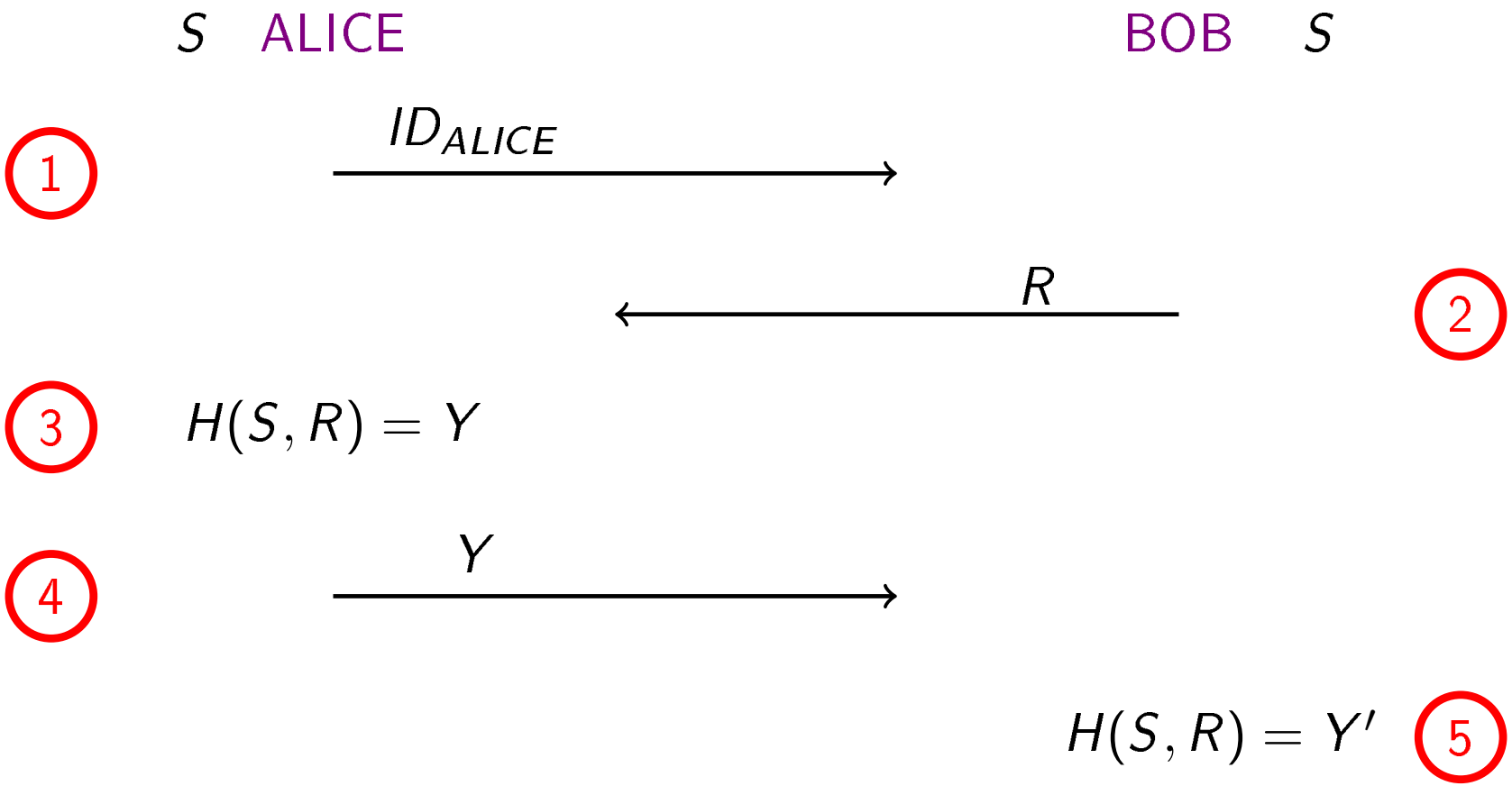

Uwierzytelnienie, Challenge and response

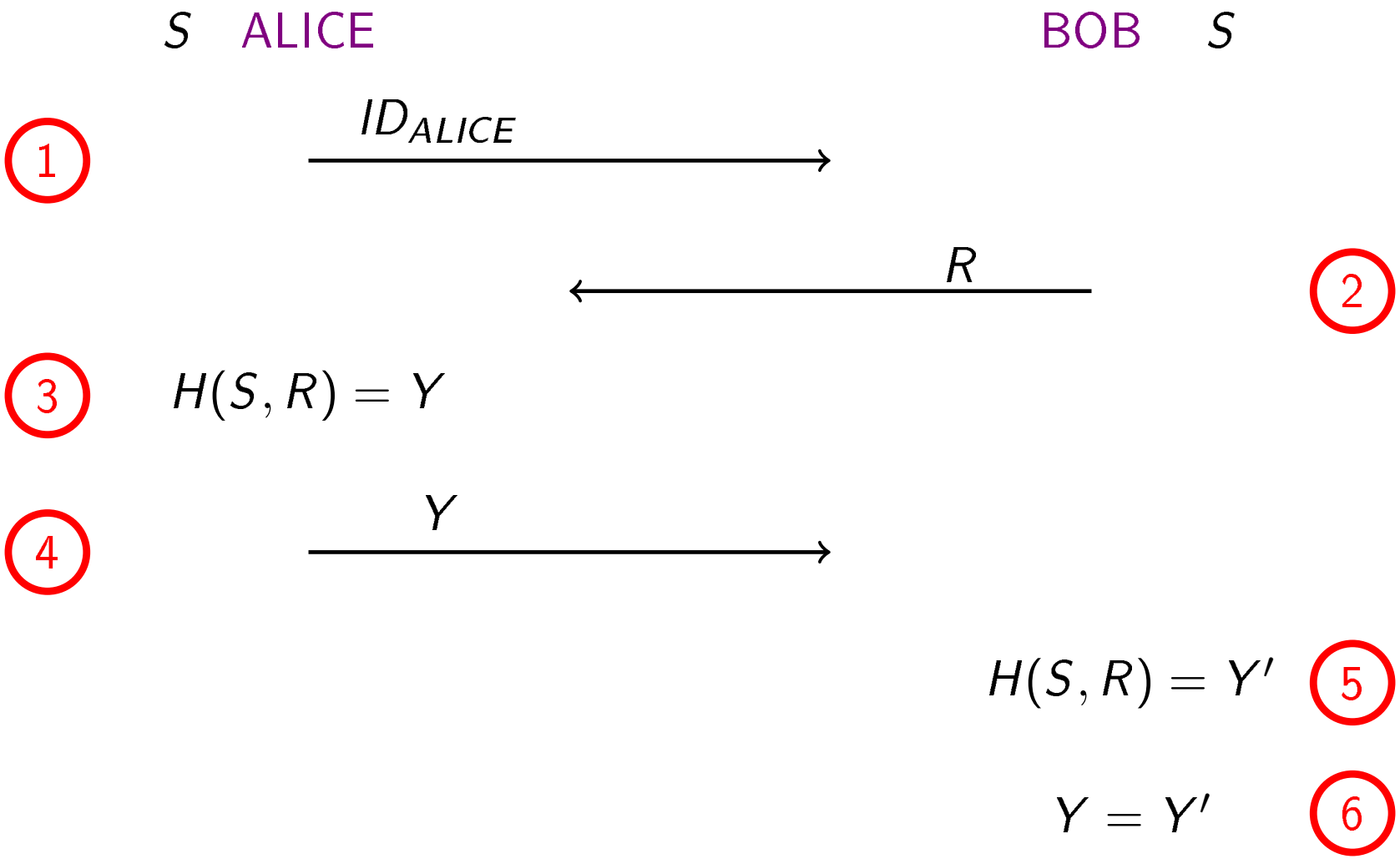

Praktyka

SAMSUNG
14:47
Tue, 5 Mar
Tap to add city
Google
Phone
Contacts
Messaging
Internet
Apps
ChatON
Camera
Samsung Apps
Play Store

Funkcje hashujące

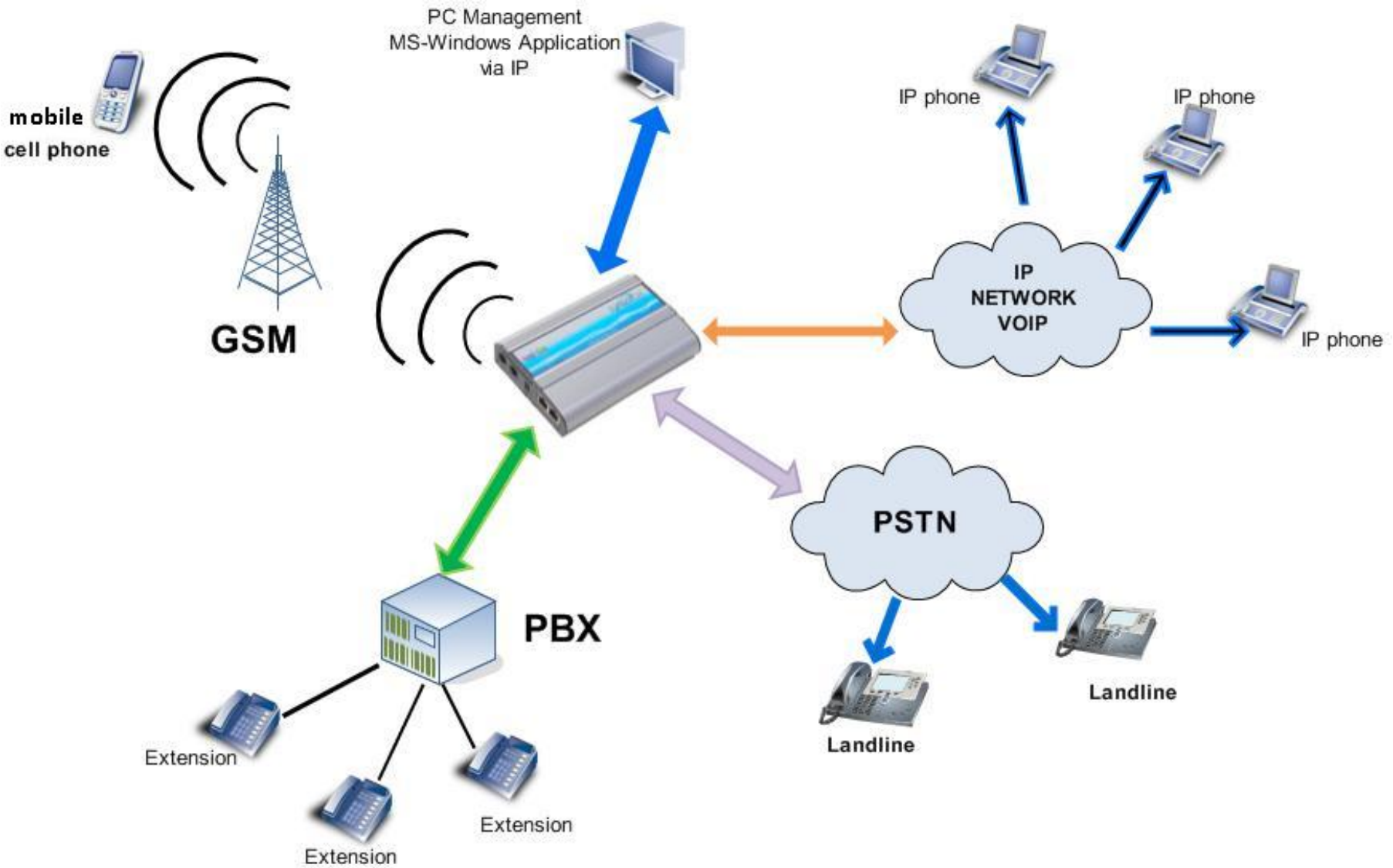

Karta SIM

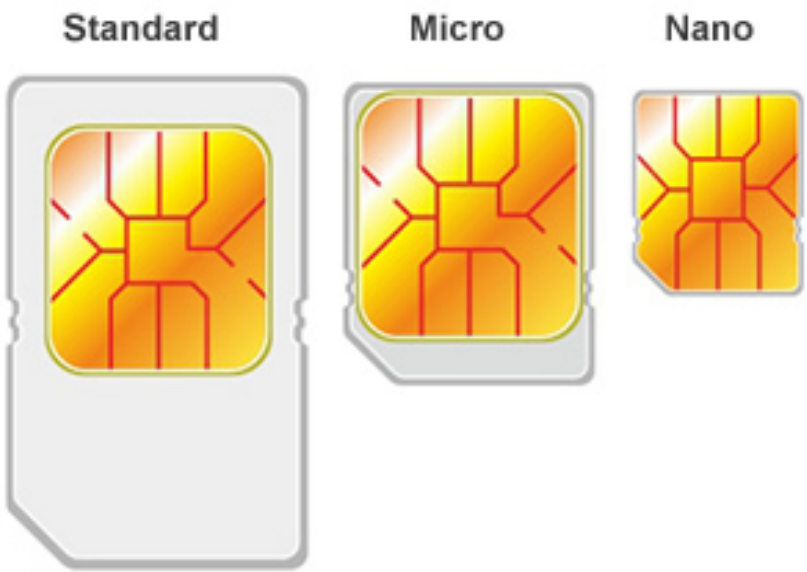

Co zawiera SIM?

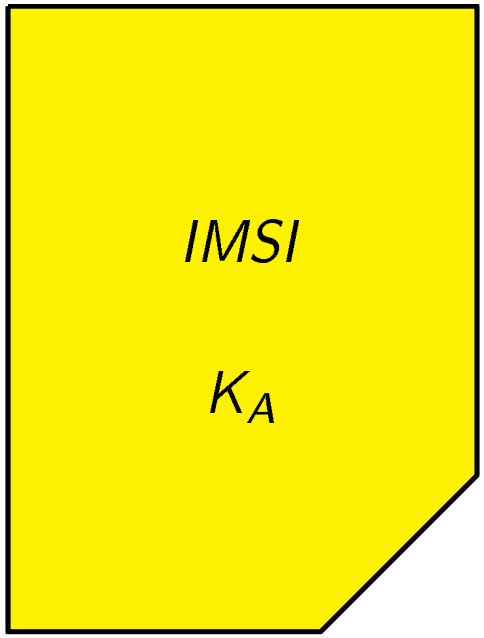

$$IMSI = International \;\; Mobile \;\; Subscriber \;\; Identity$$

$$K_A = losowy, \;\; 128 - bitowy \;\; klucz \;\; Alice$$

Co zawiera telefon?

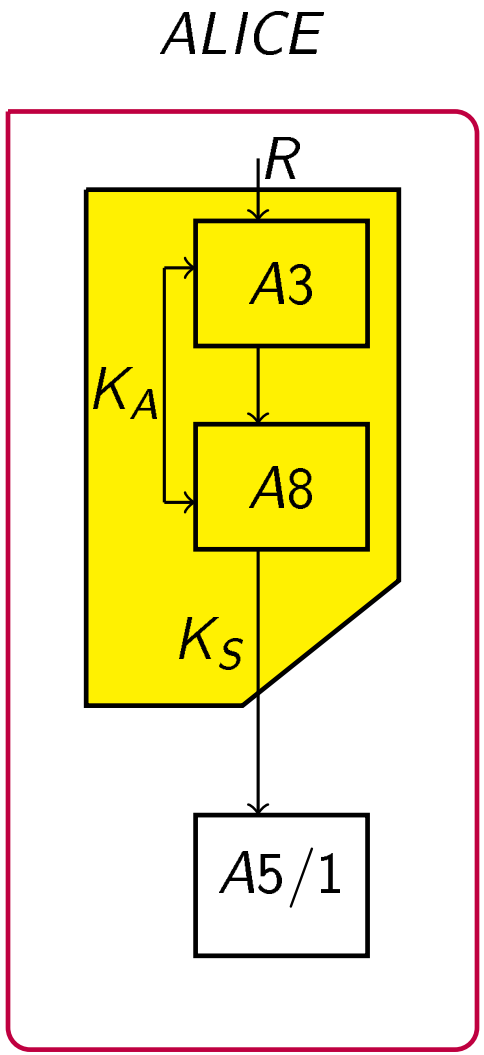

Centrum uwierzytalniające telefonu

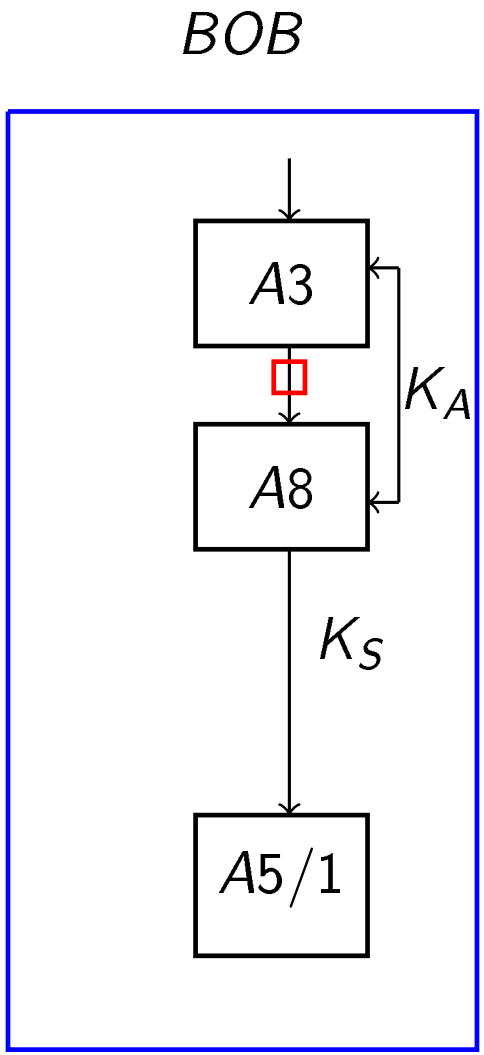

Uwierzytelnienie, poufność, anonimowość

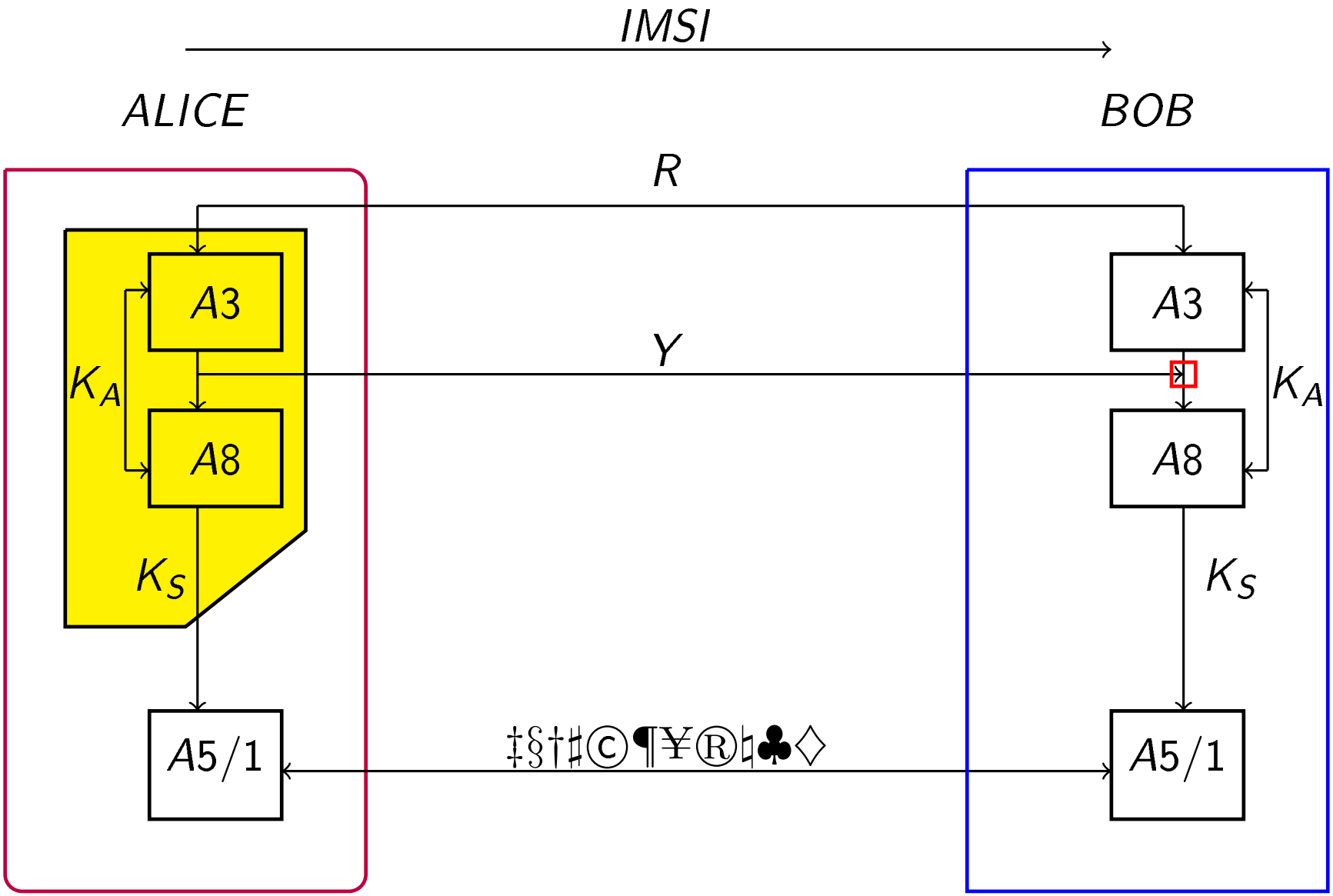

Uwierzytelnienie Alice

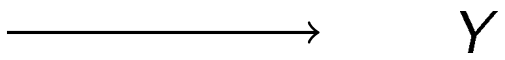

Uwierzytelnienie Alice

$$\longrightarrow \qquad Y$$

$$A3(R, K_A) = Y'$$

Uwierzytelnienie Alice

$$\longrightarrow \qquad Y$$

$$A3(R, K_A) = Y'$$

$$Y = Y'$$